

Nro. 14.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.

*Költ Bétsben Februariusnak 15-ik napján 1799-ik
esztendőben.*

Béts.

Felséges Urunk, a' Cs. K. Udvari Kamaránál és a' Finantziai 's-Commerciális Udvari Fő Dicastériumnál Concipistaságot viselő, Mgos (ez előtt *Heimbucher*) most pedig *Bikessy Ignátz* Urat, rég-től fogva folytató hasznos Izolgalatjára és különös tehetségeire való tekintetből, ugyan azon Fő Dicastériumnál, Valóságos Udvari Secretáriusá nevezni, méltóztatott.

Felséges Urunk, véle született természeti kegyeliségtől indittatván, feles számú summ a pénzt rendelt az Alsó Auszriai Országgló-szék' dispositiója alá, olyan rendelés mellett, hogy azt azon vizmejjeki lapájos vidékekenn lakó Szerent sétlenek

között olfziza-ki, és nékiek az által légyen fege-
delemmel.

Olosz Ország.

Piemontból: —

A' mostani *Turini* Provisoriai Országgló-szék, az ország' Finántziai és Kereskedésbéli állapotjának a' lehető módonn való fel-segéllése végett, meg-határozta Jan. 5-dikénn, hogy egy Nemzeti *Bánkó* állittódjon-fel. Egy-előre 4 tagjai a' Provisoriai Országgló-széknek, fő Commisáriusokká nevezettek; továbbá minden jól gondólkodó lakosok meg-hivattattak, hogy egy ilyen Bánkónak elő-mozdittódása iránt, egy Decásnak le-folyta alatt közöljék ezen Commisáriusokkal, a' kik és Jan. 19-dikénn a' Kereskedő Státussal egy rendkívül való gyüleést tartván, egy plánumot fog meg-határozni.

Turin várofsától másfél mértföld távolságra egy igen magas hegyenn építette vólt *Victor Amadeus* Király a' *Supergai* templomot azonn a' helyen, a' hól az 1706-dik esztendőben Princz *Eugeniussal* együtt, a' Frantziákellen *Turin* várofsának feloldoztatása iránt a' készületeket tette vólt. Ennek alkalmatofságával fogadást tett vólt a' Király, hogy a' Boldogságos szüznek egy templomot fog ezen a' helyenn építtetni, ha fel-tett tzeljában bóldogulánd. Mind kettő telyesedett. A' templom, egy fundátzióval, egy pompás épülettel, 's-egy igen szép kriptával együtt, 18 Kánonikusokat és 18,000 Liv. esztendőnként való jövedelmet kapott, és azólt a' Királyok' tamető-helyekül szolgált. Mostan a' Provisoriai Országgló-szék ezen *Supergai* Capitulumot és ennek jövedmét el-törölvén, egyszer-smind arról is rendelést tett, hogy a' templomból minden Királyi Emblemák és Inscriptziók, ki-takarittattassanak.

Cisálpiniaból: —

A' *Montferrati*, *Saluzzo*, és *Allefsandria* nevet viselt három Piemonti gyalog Regementekből, egy Frantzia fél Brigada formáltatván, Jan. 25-dikénn *Bolognába* érkezett, a' hól Frantzia forma-ruhát fog kapni. Az *Olofz* országi tábor' jobb szárnyának vezérje Gen. *St. Susanne* is, a' melytől már most a' *Romai* tábor egészen el vagon változtatva, *Bolognában* vagon szálláson.

Volt *Velentzei* Patikárius Hazafi *Dandolo*, a' ki ezen revoluzióból eleinten igen tüzesen részesülni kívánván, elébb Gen. *Bonaparte* által Hazafi Képviselőve neveztetett, az után pedig *Cisálpiniái* külső dólgoz' Ministerjéve is lett vólt, most már ezen utólsó hivatalát is le-tette, olyan ki-nyilatkoztatás mellett, hogy *Meylandból* el fog távozni, előbbi foglalatosságait ismét elő veszi, és az embereket, egy tsupa magános álet mellett, mestersége által fogja bódogítani igyekezni.

Egy más hasonló tüzes Patrióta *Cisálpinus* Generál *Lahoz*, a' kit az egy esztendő alatt támódott külömb-külobb revoluzióz' pártoknak hánykodásaik, ide-'s-tova hajgáltak, most fel-emeltek majd ismét a' földhöz tsaptak, hasonló képpen le-tette a' Generálisi méltóságot, azt irván a' *Vignole* nevü mostani hadi Ministerhez, hogy ő azért mond-le hivataláról, hogy Gen. *Dombrowszky*, a' ki nállánál sokkal ifjabb Légiós-Vezér, ő előtte tetett Divisions-Generálissá.

Luccából Jan. 19-dikénn: —

„Gen. *Serrurier* Jan. 2-dikánn 500 Huszárokkal érkezett ide; 3-dikban még több fegyveres Frantziák érkeztek utánna; az után a' kassáinkat, a' melyekben 50,000 *Zechineket* (arányokat) találtanak jó Demokratai módon el-foglalták; 4-dikben, a' templomok' ezüstjeik, a' fegyveres házbéli minden fegyverek, és a' Nemesség' minden lovai, requisitzióba vétettettek; 6-dikban mind azok, a' kik a'

magok politikai vélekedéseikért (az az, revoluziós gondolkodásaikért és tsendesség-háborító tselekedeteikért), fogságban voltanak, Izabadságot, a' Fr. Respublicánusok pedig, ezekben minyájokban egy-egy szövetségst, nyertenek. Az eddig való *Luccai* Respublikának végét; mind ezekből előre el-lehetett látni. A' lakosok két részre váltanak. A' Pátrióták a' Cisalpinai Respublikához, az Aristokraták pedig, ha az eddig való Respublika továbbá tsak ugyan fenn-állva nem maradna, a' Toskánához való foglaltatást valószította. Az alatt *Cittadino Salicetti* is (pedig a' kiről a' *Párisi Redacteur* második versben is azt erőssiti, hogy semmi Követség nintsen reá bizva) meg-érkezett, és tsak hamar mingyár Provisoriai Országgló-széknek felállittatódásáról kezdett lenni beszéd. Jan. 18-dikánn, *Lucca*, Democratává tétetett. A' *Senatus*, a' maga eddig való hatalmát, 12 Hazafiaknak által adta; kik is ezek: *Giocamo Luchesini*, *Paolo Garzoni*, *Cosimo Bernardini*, *Alessio Ottolini*, *Lelio Monzi*, *Sanucci*, *Pellegrino*, *Frediani*, *Rustici*, *Pio Poggi*, *Advocatus Paoli*, *Comminati*, és *Francesco Burlamachi*. — (mindeniknek erőssen esmeretes a' neve az *Aureæ ætatis* *Scriptorok* között!)

Toskánából.

„A' *Sárdiniai* Király, mihelyest *Florentziába* meg-érkezett, azonnal el-botsátotta maga mellöll azt a' *Piemonti* és *Frantzia* fegyveres tsopórtot, a' mely által *Turintól* fogva eddig késértetett vólt.

A' *Toskánai* Országgló-szék, ismét 500,000 Livrákból álló ujj contributziót kéntelenítettett fizetni a' *Frantziáknak*.

„Az a' *Gen. Naselli*' vezérlése alatt lévő *Neapolitánus* sereg, a' mely a' *Livornói* kikötő-helyből el-evezvén, előbb *Elba* szigetének *Neapolisi* részére ment vólt által, innét ismét el-evezett, és *Sicilia* fele *Palermóhoz* vette útját.

Néhány *Romai* levelek, melyek mind kedvetlenek, és panaszolkodók: —

„*Romá, Jan. 8-dikánn*: — „Itt az inség rendkívül nagy. A' kenyér' szükinn kívül, ezen nagy hidegben a' tüzi-fa' szüke is igen keserves. Sok szegény lakosok, asztalaikat, székeiket, és egyéb fa házi-készületeiket is a' tüzre rakták, és azzal fűtenek. A' békételenség olyan pontra lépett, hogy a' *Consulok*, ezen napokban tsak nem az *Angyalvárba* futni kényszerítették. Tsak a' *Frantzia* seregek tartják a' népet, úgy, a' mint lehet, zabolánn. — Az *Országgló-szék*, a' jövedelem' nagyítása végett, a' levelek taksáját feljebb emelte, — Itt a' hadi történetekről, semmi bizonyos tudósítás nintsen. A' meg-sebelsített *Frantziák* azonban, még mind hordatnak-bé ide. A' *Romai Consulok*, arra a' történetre, hogy ha t. i. *Neápolis* várossa el-foglaltatna, már előre készületeket tétetnek a' *Sz. Péter'* temploma' tetejének illúmináltatása iránt. Ők azt is remélik, hogy a' *Frantzia* tábor, a' *Romai Respublika* nevében fogná *Neapolis* várossát el-foglalni.

Roma, Jan. 16-dikánn: — „A' *Romai Respublika*, az inségek' és nyomoruságok' tárgyaúl tétődött-ki. Kenyér, bor, hus, fa, egy szóval az élet-béli minden legfőbb *Artikulusok*, fogyatkoztanak-meg. Mely kétséges állapot, az *Országgló-szék*re nézve! — „

„A' *Neápolisi* *Udvarnál* vólt *Követ Martinengo Colleoni* *Hazafi*, *Jan. 3-dikánn* *Neapolis* városát oda hagyván, azon nap' reggel *Capuc'*ban *Gen. Macknál* fölöstökömözött, ugyan azon estve pedig *Sparanésyben*, *Magdonald*, *Rey*, és *Kellermann* *Frantzia Generalisokkal* együtt, ett vatsorát. Más nap' estvére (4-dikbenn) *Romába* érkezett.

A' *Neápolisi* környülállásokról a' következő *Udvari* summás tudósítást olvassuk a' *Bétsi Udvari Ujj-ságban*: — „

„Az szerént, a' mit a' *Neápolisi* vidékekről az

ott folyó történetekre nézve éddig elé meg-tudni lehetett, a' Frantzia seregek Jan. 13-dikától fogva *Capua* várossát majd egészen bé-kerítvén, *Neapolis* várossához mind jobban-jobban közelitettének. Az után másod izben is meg-kináltatott Gen. *Championet* a' Fegyvernyugvással, a' mely Jan. 9-dikénn két hónapokig, felette kemény fel-tételek alatt, meg-erőssítettett. Ezen fegyvernyúgváshoz képeft a' Frantzia seregek *Capuát* el-foglalták. Egyéb-aránt fontos nyughatatlanságokról beszéllenek, a' melyek ennek alkalmatosságával *Neapolis* várossában történtenek volna."

Meylandból, Jan. 25-dikénn: — „A' Gen. *Joubert* Stábjának egy része, már visszáz költözött *Reggio* várossából *Meylandba*; maga a' fő vezér is ismét váratik a' maga fő hadi szállásával visszáz ide. — Az ujj katonák' rékrutázása itt még most is szorgalmatosan folytattatik.

Frantzia Ország.

A' *Pyreneumi* hegyek mellett (igy írnak *Rousillon*' tartományából *Perpignanból* (3 Kompánia Frantzia könnyü gyalogok, és egy Kompánia ágyuzók, rendelést vettének, hogy *Bellegarde* nevü várat, (a' hól passus vagy on által *Spanyol* országra), helyheztesék hadi állapotba. Hasonló rendelések tétettek a' határ-lineában eső más várak iránt, valamint szintén az iránt is, hogy *Spanyol* ország felé semmi eleség bé ne botsáttalják.

Az *Algieri Dey* (Fejedelem), hadat izenvén közelébről a' Frantzia Respublika ellen, az ő *Párisban* lakó Követje Jan. 25-dikénn a' maga házában árestáltatott, és papiroffai el-petsételtettek.

Nem régen valamint *Párisban* ugy egész Frantzia országban egy irás szélesztetett-el, a' mely *XVIII-dik Lajosnak* a' maga hiv Jobbágyaihoz intézett Circularissa, a' mely, az ő testvér-ötse' fiának (az *Artesiai Gróf*' fiának) meg-mátkásittatá-

sáról, a' Pápának nem-soká-lejendő *Romába*, és a' Királynak Frantzia országba való visszátételtetődéseket illető igeretről, foglal hir-tételt magába. A' nyomtatása gyönyörűség. A' Politzia szorgalmatosan utánna kezdett járni, hogy ki tanulhassa, ki legyen ezen Irásnak ki-adója.

A' Directorium azt adatta egy Követség által tudtára az Öt-százak' Tanátsának, hogy még 380 millió Livrákat érő el-edattatható Nemzeti jofzágok volnának hátra.

A' Politzia közelébről azért tiltott-meg Párisban valamely közönséges bált, hogy a' bál-adó, az arról közönségesse tett tudósításban, a' *Mofz-sziö* (Ur) névezettel élt, és az Ó. Kalendáriumhoz alkalmaztatta vólt magát.

Batava Respublika.

Amsterdamban Januárius' 19-dike, u. m. a' Frantzia seregek' bé-maschérozásának innepe-napja, valamint szint *Hollandia'* revoluziójának innepe is az egész Respublikában, az Országló-szék' parantsolatjából, oly pompáson, mint a' nagy hideg és szégénység meg-engedték celebráltatott.

A' töltéseknek fenn tartatódásokra szükséges költségül, közelebről 219,500 Forintokat kért az e'-félékre ügyelő Minister a' Törvény-hozó Tanátsoktól, és azt a' nagyobb Tanáts mingyár is meghatározta.

Német Ország.

A' *Rastadtti* Congressusonn mostanfág elő fordúlt ujjabb környülállásoknak folyamatajok, ez:

Az ezen Congressusonn lévő meg-hatalmazott Császári Követ, Jan. 21-dikénn egy Jelentést terjesztetett a' Német Deputatzió' elejébe, melyben hirt teszen: — „Hogy, minekutánna a' Deputatzió' kívánsága és határozása szerént, a' Frantzia

Követségnek Jan. 2-dikán költ Ki-nyilatkoztatása felől, a' mely egy Orosz fegyveres seregnek a' Német Birodalom' földjeinn történhető keresztül való útazását illette, a' Császári Udvarnál igen alázasos hir-adás tétetett volna, ö Császári Felségétől egy Kurir olyan Resolutzióval érkezett vissza, mely által a' Deputatzió' elejébe terjeszteti ö Felsége: hogy a' Frantzia Országgló szék, a' helyett, hogy a' Deputatzió'nak sürgőto kívánságaival meg-egyezölög, a' *Rénus'* jobb partjának állapota iránt a' Népek-törvényénn fundalódó feletet adna, éppen más és egészen uj dologgal jön elő. Ö Felsége a' Német Birodalmi Törvényekkel és Constitutzióval egészen meg-egyezönek találja azt, hogy a' Deputatzió, a' Frantzia Követségnek ezen 2-dik Januáriusi Ki-nyilatkoztatását, mint a' maga Competenziájánn kívül lévő dólgot, a' meghatározás végett, a' maga Feje alatt öszfegyülekezve lévő Birodalomra (a' Német Rendek' *Régensburgi* Diétájára) bizta, a' honnat már most annak végzéseit várhatja, &c.,,

A' Birodalmi Deputatzió egy ezen Császári Jelen-téssel meg-egyezö Concluseumot határozott-meg a' maga Jan. 26-dikán tartott ülésében, oly véggel, hogy azt a' Császári Felség' Követje, adja által a' Frantzia Követeknek.

Jan. 30-dikán egymásután két Frantzia Kurirok érkezvén *Rastadiba*, 31-dikben a' következő Ki-nyilatkoztatást közlötték a' Congressusonn lévő Frantzia Követek a' Birodalmi Deputatzióval: —
„Az alá-irt Frantzia Követek, declárálják a' Német Birodalmi Deputatzió'nak, hogy nékik parantsolatjok vagyon az iránt, hogy, valameddig az ö 2-dik Januáriusi Ki-nyilatkoztatásokra (az *Orosz* seregeknek mascherozásokról), egyenes és ki elégítő feletet nékik által nem adattatik, ök addig a' békesléges álkudozasokat illető semmi

egyéb dolgról, sem magok semmi Ki-nyilatkozta-
tást ne tegyenek, sem el ne fogadjanak. — „
„*Bonnier, Jean Debrie, Roberjeot.*

A' Deputatzió, egy Fébr. 1-ső napján tartott
ülésben azt végezte, hogy a' Frantzia Követségnek
ezen Jelentéssét, közölje a' *Regensburgi* Diétával.

Ehrenbreitstein' várának fel-adására, a' minden
elefégnék el-fogyása kényszerítette az őrző sereget;
mely is abból, Jan. 28-dikán jött-ki egész hadi
paradéval. A' sereg, *Trieri* és *Kölni* katonaságból
állott: ezek *Westphalia* =, azok pedig *Augsburg* = fe-
lé utaztanak el. A' vár' volt Komendánsa *Obers-*
ter Fáber, Jan. 24-dikénn *Bavaria* felé a' Császári
seregek' fő hadi izallására *Friedbergbe* vette útját:
a' honnét *Károly* Fő Hertzeg 20-dikban *München-*
be el-jött volt ugyan, hanem 25-dikben oda ismét
vissza ment.

Az *Orániai* Örökös-Printz Jan. 19 dikénn sze-
rentsélen által érkezett Angliából Német országra,
és *Braunschweig* felé vette útját. A' *Braunschwei-*
gi Uralkodó Hertzeg és a' *Hessen-Casseli* Landgróf,
Berlinbe utaztanak el.

Minden Német Birodalmi levelek azoknak a'
fok féle inségeknék elő-számlálásával vagynak te-
le, a' melyet ez a' mind keménysegére, mind pe-
dig tartósságára nézve, a' maga nemében egyetlen-
egy tél, eleinten a' nagy és hosszú hideg által,
az után pedig a' hirtelen bé-következett olvadás
által, a' lapajos helyekenn okozott. Minden felé
ki-ütöttek a' vizek, és a' falusiaknak lak-helyeiket el-
borították — az ország-utakat a' hó egészen el-
dugta — a' hidak özsze-szaggattattak — a' viz-folya-
matja sok helyekenn a' jégre feljül került, és min-
den communicatziót ketté-szakasztott.

Nagy Britannia.

Az *Irlándiai* Parlamentomnak a' Nagy-Britan-
niaival való özsze-kaptsoltatását, a' következő

Követség által ajánlotta a' Király Jan. 22-dikénn az Alsó Haznak: — „

„*György, Király.*

„Ö Felsége meg-gyözödve vagyon a'-felöll, hogy azon meg nem szünő igyekezetek által, a' melyekkel a' mi ellenségeink, *Irlándiának* ezen országtól való el-válofztásánn munkálkodnak, a' Parlamentom' figyelmetességének különösön felkell ébresztödni. Ö Felsége ehez-képpelt mind két Há-zaknak ajánlja, hogy olyan eszközöket végyenek fontolás alá, a' melyek által ez az igyekezet, egélszen semmivé tétetthessék. Ö Felsége oly bizodalommal vagyon, hogy az eddig történt minden környülállásoknak keresztül való nézése, a' köz haszonnal és a' jelen lévő hajlandósággal ösz-sze köttettelve, a' két Országok' Parlamentomai-nak örökös öszsze tsatóltatódásokonn minden arra vezető eszközök által való munkálodásra, és ez által a' *Britanniai Birodalom'* erőségének, hatal-masságának, és segedelem-kút-fejeinek, nevelésére és fundamentomosítására, alkalmatosságot szol-gáltat.“

Fel-olvaftatván ez a' Követség, fel-költ *Sheri-dan* és magát a' Parlamentomok' egyesülésével el-lenkezni jelentette, azt mondván: hogy egy ilyen egyesülés a' jelen lévő időben, Politika ellen való dolog volna, és ő, az ezen Követségre tétettető Meg-köszönő Jelentésben egyet ném érthet, vagy leg alább azt kívánja, hogy jobbitások tétessenek rajta. — *Pitt* ellenben azt erőffitette, hogy ez a' dolog soha is alkalmatosabb időben véghez nem vitetthetett volna, mint most.

Az *Irlándiai* Parlamentomban is, Jan. 22-dikénn kellett az egyesülésről szolló Királyi Jelentésnek fel-olvaftatni: a' hól is ezen alkalmatossághoz már előre nagy tüzelességgel tétettek a' készülötek. So-kak lévén *Irlándiában* a' főbb személyek között olyanok, a' kik ellenére vagynak az egyesülésnek:

erre-való-nézt az Országgló-szék, a' főbb hivatalt viselő személyek között többeket le-tett; a' milyen a' többek között az esmeretes *Beresford*, és az *Irlándiai* Kints-tár' Cancellariussa *Sir John Parnell*. Ezen utolsóbnak egy irásban adta a' Vice-Király *Lord Cornwallis* tudtára az ő le-tétettetését, ilyen ki-fejezésekkel' élvén hozzája: — hogy ő nekie (a' Vice-Királynak) az ő hivatala meg nem engedheti, hogy egy olyan projectomot terjesszen a' Parlamentom' elibe, a' melyel az országnak jövő-béli boldogsága és bátorsága ily erőssen öszfz kötötte vagy, ha tsak egy oly embertől is nem segittetik ezen projectomában, a' milyen egy Cancellariusi fő helyen ülő ember." — Több mások önként mondottanak-le hivataljaikról.

Az *Uniónak* olyan ellenzői között, a' kik semmi a'-féle hivatalban nintsenek, a' melyek az Országgló-széktől függenének, vagy az *Irlándiai* Alsó-Ház' Orátorja *Forster* is, a' kinek is ezen dologban való ellenkézése, nem jó előre való jelnek jartathatik, azért; hogy ez egy meszse terjedő munkasságu ember, és a' Státus' bé-látóbb emberei között az egyik, a' ki egyéb-aránt mindenkör hathatós pártfogója vólt az Országgló-széknek, és a' maga vigyázósága által minden környülállások között megkülömböztette magát. Sokak a' fő személyek között előre fel tették vólt magokban, hogy Jan. 22-dikénn a' Parlamentomba ötet is bé vigyék. Ugyan tsak az ő Hazánál Jan. 20-dikára egy fölöstökömözés hirdettetett vólt, a' melyenn az *Unió'* ellenzőinek kellett jelen lenniük: hanem éppen azon napon a' Vice-Királynal is tartatott egy hasonló fölöstökömözés, a' melyre ismét tsak az *Unió'* barátjai vóltak a' hivatalasok.

A' *Dublini* lakosok egy nagy summa pénzt subscribáltanak, hogy azon egy oszlopot állittasanak-fel, a' melyre mind azoknak neveiket fel akarják mettzettetni a' kik magokat az *Uniónak* leg bátrabban ellene szegeznek. Sőt azt beszélik, hogy abban

a' történetben, ha az *Unió* nem találna győzedelmeskedni, a' győzedelmes párt Itélő-szék' elibefogná hivattatni azokat, a' kik annak főbb pártfogói voltak. Külömb-külömb Regementek arra határozták magokat, hogy ezen Parlamentomi ülés-kór, mikor t. i. ez a' dolog a' Parlamentom' elibeterjesztetik, ilyen irásos Zászlókkal rukkoljanak ki: *A' Királyért, és az Irlándiai Constitutzióért!* — Mind ezekből látni lehet azt, hogy ezt a' két Parlamentomok' egyesítését, leg alább nem könnyü eszközök által tökéletesíthetik az Anglus Ministerek. Pedig, hogy *Irlándiára* nézve, valamely határozó eszköz vétetődjön elő, nagyon sürgető dolog! —

Fájdalom, hogy ezen történet által, ismét felélesztetett a' Hazafiui-had. Irlándiának több Grófságai igen nyughatatlanok. A' *Clarei* Grófságban a' lakosoknak egész massája fel-költ, és a' *Clarei* kastélyt *Ennis* várossával együtt el-foglalta. Már 22 ezerre megyen a' fel-költek száma: melyhez képepest haladék nélkül siető parantsolatok mentenek a' fegyveres seregekhez. *Cork* városa is, ha szintén küldetett is onnét egy Meg-köszönő-Irás a' Királyhoz, tsak ugyan még sem oly hatatosan határozta az *Unió* mellé magát, mint eleinte.

Ugyan ezen *Kork* várossában, egy Anglus és egy Irlándus Militzia-Regementek között, verekedés esett, a' mely így beszéltetik elő: Az Irlándus Regementről valami gyanu támodott vólt, melyre nézve parantsoltatott néki, hogy fegyver nélkül jelenjen-meg a' parádénn. A' tisztek azonban meg-vitték a' katonáknak, hogy őket Angliába akarják általküldeni: melyet is tehát ezek megértvén, fegyveresen jelentenek-meg a' parádénn. Most már tehát, mint engedetlen támadokkal úgy

bántanak vélek, a' honnét veszekedés támadván, mint a' két Fél' részéről több emberek el-estenek.

A' lántsák több más Grofságokban készítettnek. — *Cashel* mellett keresztü szúrtak egy embert azért, hogy el-árulta ott a' lántsa-készítettét: Kapitány *Armstrong* is meg-öldököltett *Sheares* nevü Szerentsétlennek el-árulásáért.

Anglia, a' folyó *Frantzia* háboru-béli tengeri ütközeteknek meg-nyeréseért, *Porthsmouth* mellett *Portsmouth* nevü hegyenn, egy 135 lábnyi magosságu emlekezett oszlopot akar építtetni, a' mely egy *Tengeri-Triumphus-Obeliskus* lesz. Négy oldalaira, a' *Howe*, *Duncan*, *Vincent*, és *Nelson* fejeik között egy egy lesz, több egyéb győzedelmi jelek között, ki-folmáltatva. Az ajján az *Obeliskusnak*, a' külömb-külobb hajóknak és másod rangu vezéreknek neveik lesznek fel-mettsetve.

Egy *Dalton János* nevü Anglus köz katona a' közelébb múlt *Déc. 20-dikán* a' *Doweri* pénz-verő házban dolgozván, két jelen-lévő tiszteket, egy pистoly által való fenyegetéssel egy kamarába bekergetvén, és az ajtót reájok zárván, maga az után egy 2000 ujj *Guinea* aranyokkal töltött zsatskóval el-illantott onnét: hanem már más nap' megtaláltatott és el-fogattatott vólt.

A' jelen lévő *Epochat* tsináló nevezetességü tél, olyan halakat hordott *Angliának* partjaihoz, melyek más időben tsak *Északi* tengerekenn szoktak tartózkodni. *Portsmouthnál* egyéb e'-félék között egy *Tengeri-kutyát* is fogtanak.

Magyar Ország.

Egy jó szivü keresztény aszszony, látván, hogy egy kedves csetsemő rokona szoptató anyja

nélkül árván hagyatott, magához vette, és ámbár már ez előtt 9. esztendővel vólt légyen is szoptatós aszszony, még is magát tsudaképen tejjre hozta, és árva rokonát tulajdon emlőinn a' tsetsemőségből ki nevelre.

Több kell ész, mint erő. Bizonyítja egy gondolatlan szolgának tselekedete a' ki is, ki menvén az erdőre, négy lovas szánját egy nagy fa alá állítja, de nem gondolja azt meg, hogy a' lovakat nem a' szél' fújtába kelletik állítani, le vágja a' nagy fát, mely midőn le dült vólna, a' két első lovat agyon ütötte. Ezen kár annyival érezhetőbb vólt, mivel a' lovak egy özvegy aszszonyéi vóltak. — *A' kötél is ott szakad, a' hol leg gyengébb.*

Tólna Vármegyében, Februárius 4-ik napján. — Nagy méltóságú R. Sz. B. Gróf Limburg - Styrum Károly Ö Excellentiájá a' Fels. Császárnak és Apostoli Királynak arany kultsos kamarása, belfő Státus Tanátsoffa, a' Septemviralis Tablának egygyik Assessora, a' Simontornyai Uradalomnak örökös ura, a' múlt 1798-ik esztendőben, Karácson havának 18-ik napján, életének 76-ik esztendejében, *Simontornyánn* meg-halálózott.

Agrámból, Jan. 29-dikénn: — „Ezen Vármegyének munkás Fő Ispánya, a' Sz. István Magyar Rendjének Ritterje, ö Apostoli Cs. K. Felségének valóságos Titok - Tanátsoffa, *Lomniczai Skerlecz Miklós* Úr, ma reggel, hires-neves életének 68-dik esztendejében, ki-múlt a' világból.

Elegyes Levelek.

Egy *Birminghami* Anglus oly machinát talált fel közelebről, a' melynek segedelme által 6 ember és 3 ló, 12 órák alatt, 120 nagy élő-fákat téphetki gyökerestől a' földből.

A' jelen-való tél által okoztatott fok inség a' Frantzia Directoriumot is arra indította, hogy a' Párisi szegények' számára 200,000 Livrákat rendeljen.

Portugalliában meg-tiltatott, hogy az 50 esztendőt élt özvegy - aszszonyságok ne mehessenek férjhez. — Az ifju, tsak azért veszi-el őket, hogy pénzeiket el-pazérólja és első férjjeiktől maradott gyermekeiket szegényekké tegye : öreghez pedig miért mennyenek ?

* * *

Nemes Komárom Vármegyének egyik Érdemes Physicussát Doctor *Zai Sámuel* Urat, a' Jénai Mineralogica Tudós Társaság, a' maga levelező tagjai közzé számlálta Juniusnak 2-dik napján 1798-dik esztendőben. Mely dolgot, az említett Tudós Társaságnak Directora *Lenz* Úr, egy szép Levelében adta hírül Doctor *Zai Sámuel* Urnak, melynek melléje ragasztotta, a' Társaságnak e' dologról szólló Diplomáját is.

A' Diplomának Mássa ez :

Die Jenaische Mineralogische Societät, bestätiget durch gegenwärtiges Diplom, das Sie durch einstimmige Wahl, den Herrn Doctor Samuel Zai, der Comorner Gespanschaft Physicus in Tata, zu Ihrem correspondirenden Mitgliede ernannt hat.
Jena den 2-ten Junius 1798.

Reichsgraf Dominik

(L. S.

Teleki von Szék Präsident.

Johann Georg Lenz Director.

Samuel von Nagy Secretair.

A' *Lenz* Director Ur Levele ez :

Wohlgeborener und Hochgelehrter Herr,
Hoherfahrener Herr Doctor und Physicus !

Ew. Wohlgeborener wollen hochgeneigt geruhen, beygehendes Diplom, von mir in Empfang

zu nehmen. Die Societät wird Sich sehr freuen einen so grossen Kenner und Beförderer des Mineralogischen Studiums in Ihrer Mitte zu sehen. Der ich mit wahrer Hochachtung mich zu nennen mir die Ehre gebe.

Ew. Wohlgebornen

Jena ct. 4-ten Jul. 1798.

ganz gehorsamster Diener
Johann Georg Lenz.

Jelentés.

Ama régen ohajtásban lévő, magyarodni kívánó *Béla Király nevetlen Iródeákja* (*Anonymus Belæ Regis Notarius*) már régetsken, sok jeles jegyzésekkel általam meg magyarított, és *Debreczenben* akarom sajtó alá vétetni. Tudósíttatnak tehát ezennel, minden karban és rangban lévő *Debreczeni* hazafi urak; hogy a' kik ezen könyvre prænumeralni kívánnak, tegyék le a' Nemes Reform. Collegium Erd. Senioránál, Titt. *Tóth Ferencz* Urnál az előfizetést, melly tsak 30 krajczárokból álló, az Előfizetőkre nézve Sz. József napjáig. A' munkának érdemét és betsit azon tudós urakra bizom, a' kik azt Deákól olvashatták. A' melly Magyar ezt nem tudja, káros járatlanságát fogja ki esmérni ennek olvasandóságából, a' mi ditső Eleinknek eredetekre, 's tetteikre nézve. — *Költ Csengeren Januar. 27-ik napján, 1799. eszt.*

Mány István.

A' Budai Districtusban lévő Császári és Királyi Osztályos Czeglédi Posta Státio el adó, annak okaért a' kinek szándéka volna aztat meg venni, jelentse magát annak mostani Birtokosánál *Koltay István* Urnál, akár személyesen, akár pedig levél által, ugyan Czegléden.

P. D.